

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind modificarea unor acte normative în domeniul fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027

Având în vedere faptul că, prin Politica de coeziune pentru perioada de programare 2021-2027 sunt alocate României importante resurse financiare sub formă de fonduri externe nerambursabile în valoare de aproximativ 30,98 miliarde euro, la care se adaugă aproximativ 15,46 miliarde euro sub formă de cofinanțare, iar pentru aceste fonduri a fost aprobat, prin decizie a Comisiei Europene, la data de 25 iulie 2022, Acordul de parteneriat prin care se asigură cadrul strategic necesar pentru accesarea acestor fonduri în diferite domenii de investiții de importanță strategică pentru România;

Deoarece programele aprobate prevăd alocări financiare aferente unor investiții de importanță strategică pentru România, iar pentru aceasta procedurile de accesare a fondurilor trebuie să fie adaptate la nevoile reale ale beneficiarilor astfel încât să fie asigurat accesul facil și flexibil al acestora la fondurile externe nerambursabile;

Ținând cont de faptul că, în urma aprobării programelor a început etapa de implementare a perioadei de programare 2021-2027, prin pregătirea Ghidurilor solicitantului și a apelurilor de proiecte concomitent cu derularea perioadei de programare 2014-2020 și cu activități specifice închiderii acestei perioade;

Luând în considerare faptul că, sunt necesare măsuri urgente pentru reglementarea activităților având ca scop eficiența energetică a blocurilor de locuințe pentru a stabili condițiile de finanțare a acestora în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune 2021-2027, pentru ca beneficiarii autorități publice locale să poată pregăti din timp proiectele și accesa fondurile externe nerambursabile;

Deoarece finanțarea intervențiilor ce vizează creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe reprezintă o măsură urgentă de sprijin, necesară în contextul crizei creșterii prețurilor la energie și creșterii vulnerabilității populației, fapt care impune asigurarea unor condiții fezabile de implementare a acestor intervenții prin Politica de Coeziune 2021-2027;

Având în vedere faptul că, în lipsa măsurilor urgente preconizate prin prezentul act normativ există posibilitatea reducerii numărului de proiecte care pot genera cheltuieli care pot fi solicitate la rambursare Comisiei Europene, precum și producerii de posibile întârzieri, blocaje și dificultăți în implementare, accentuându-se riscul dezangajării resurselor disponibile alocate prin implementarea politicii de coeziune.

Luând în considerare faptul că, elementele sus menționate vizează interesul public și strategic, constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, pentru a nu genera întârzieri în lansarea apelurilor de proiecte aferente programelor finanțate prin politica de coeziune;

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art. I - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 319 din 13 aprilie 2023, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (3), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) calendar de apeluri de proiecte – calendarul lansării apelurilor de proiecte planificate de autoritatea de management pe durata unui an calendaristic, care cuprinde informațiile minime prevăzute la art. 49 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;”

2. La articolul 3 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) elaborarea și publicarea Ghidului solicitantului în consultare publică, cu respectarea calendarului prevăzut la lit. a). Perioada de consultare publică pentru Ghidurile solicitantului aferente apelurilor competitive este de cel puțin 15 zile lucrătoare;”

3. La articolul 3 alineatul (2), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) cuantumul total al sprijinului și cuantumul contribuției UE pentru apelul de proiecte;”

4. La articolul 3, alineatul (2), literele f), g) și h) se abrogă.

5. La articolul 3, alineatul (3) se abrogă.

6. La articolul 3, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Apelurile de proiecte, cu excepția celor lansate în cadrul programului de asistență tehnică și a priorităților de asistență tehnică din cadrul programelor, nu pot fi deschise în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ dacă autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, nu are asigurate resursele necesare pentru evaluarea și selecția cererilor de finanțare. Prin resurse necesare se înțelege existența cel puțin a următoarelor: modulele aferente procesului de evaluare și selecție funcționale în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, proceduri operaționale aprobate, evaluatori disponibili sau care vor fi disponibili la data și/sau pe parcursul etapelor de evaluare și selecție, resursele financiare necesare.”

7. La articolul 4, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Autoritatea de management asigură transparența procesului de consultare publică. Răspunsul pentru petenții care au formulat propuneri, observații sau au adresat întrebări în perioada de consultare este furnizat de autoritatea de management, cu asigurarea unui termen rezonabil de răspuns, care nu poate depăși data publicării ghidului final. Autoritatea de management indică, pentru perioada de consultare publică, condițiile și perioada de transmitere a eventualelor propuneri și observații la Ghidul solicitantului. Răspunsurile la propunerile și observațiile formulate de petenți se publică de autoritatea de management pe pagina sa de internet la secțiunea ”Întrebări și Răspunsuri” deschisă pentru Ghidul solicitantului lansat în consultare publică sau se utilizează altă modalitate care să asigure accesul celor interesați la propunerile formulate și răspunsurile furnizate de autoritatea de management, cu respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal.”

8. La articolul 5, alineatul (8) se abrogă.

9. La articolul 5, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(9) Pentru criteriile sau subcriteriile digitalizate care sunt utilizate în evaluarea tehnică și financiară, punctajele sau calificativele sunt stabilite prin grija autorității de management/organismului intermediar, pe baza metodologiei aprobate de Comitetul de monitorizare și sunt calculate/alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.”

10. La articolul 6, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Pentru proiectele de investiții publice pentru care este necesară obținerea autorizației de construire, solicitantul are obligația, în condițiile și la termenele din Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, respectiv nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, de a face dovada unui drept real principal, cu respectarea prevederilor art. 8 alin. (12) asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare, în condițiile stabilite de autoritatea de management/organismul intermediar în Ghidul solicitantului. În situația în care, în etapa de contractare, beneficiarul nu demonstrează că este titularul dreptului real principal, cererea de finanțare poate fi respinsă sau, după caz, contractul de finanțare se încheie, respectiv decizia de finanțare se emite, cu clauză rezolutorie de a cărei îndeplinire, în termenul prevăzut în contractul/decizia de finanțare și care poate fi de maximum 1 an

de la semnarea contractului/emiterea deciziei de finanțare, depinde finanțarea proiectului, dacă această posibilitate este prevăzută în Ghidul solicitantului și în condițiile specificate în acesta.”

11. La articolul 6, după alineatul (11) se introduce un nou alineat, alin. (12), cu următorul cuprins:

„(12) Pentru proiectele de investiții publice pentru care nu este necesară obținerea autorizației de construire, precum și pentru proiectele care vizează exclusiv achiziția de servicii și/sau dotări, solicitantul are obligația, în condițiile și la termenele din Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, respectiv nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, de a face dovada unui drept real, sau a unui drept de folosință care rezultă din contracte de închiriere sau de comodat asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare și/sau asupra bunurilor imobile care constituie locația/locațiile de implementare a proiectului. În situația în care, în etapa de contractare, beneficiarul nu demonstrează că este titularul dreptului real sau al unui drept de folosință care rezultă din contracte de închiriere sau de comodat, cererea de finanțare este respinsă.”

12. La articolul 8, alineatele (11) și (12) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(11) Solicitantul declară de asemenea, pe propria răspundere, odată cu întocmirea declarației unice potrivit alin. (2) și (3), că deține sau, după caz, urmează să dețină, până la semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz, pentru proiectele de investiții publice prevăzute la art. 6 alin. (11) un drept real principal sau, pentru proiectele de investiții publice prevăzute la art. 6 alin. (12) un drept real, sau un drept de folosință care rezultă din contracte de închiriere sau de comodat asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare și/sau asupra bunurilor imobile care constituie locația/locațiile de implementare a proiectului.

(12) Pentru proiectele de investiții publice prevăzute la art. 6 alin. (11), bunurile imobile care fac obiectul cererii de finanțare trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz, următoarele condiții:

- a) să fie libere de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- b) să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;
- c) să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- d) să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.”

13. La articolul 8, după alineatul (12) se introduc două noi alineate, alin. (13) și (14), cu următorul cuprins:

„(13) Pentru proiectele de investiții publice prevăzute la art. 6 alin. (11), aflate în perioada de implementare, respectiv în perioada în care este asigurat caracterul durabil al proiectului, în condițiile art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, autoritatea de management/organismul intermediar poate stabili prin Ghidul solicitantului limitele dreptului invocat care să nu fie incompatibile cu realizarea activităților proiectului, pentru bunurile imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

(14) Pentru proiectele de investiții publice, prevăzute la art. 6 alin. (12), aflate în perioada de implementare, respectiv în perioada în care este asigurat caracterul durabil al proiectului, în condițiile art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, autoritatea de management/organismul intermediar poate stabili prin Ghidul solicitantului limitele dreptului invocat, care să nu fie incompatibile cu realizarea activităților proiectului, pentru bunurile imobile care fac obiectul cererii de finanțare și/sau bunurile imobile care constituie locația/locațiile de implementare a proiectului.”

14. La articolul 10, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Comitetul de soluționare a contestațiilor soluționează contestația, prin decizie motivată, în termen de 30 zile calendaristice calculat de la data înregistrării acesteia la autoritatea de management/organismul intermediar, dată care nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data transmiterii contestației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Decizia de soluționare a contestației se comunică solicitantului/liderului de parteneriat, după caz, prin grija autorității de management/organismului intermediar, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, respectiv a sistemului informatic MySMIS2014/SMIS2014+, în situația prevăzută la art. 3 alin. (10).”

15. La articolul 11, alineatele (11), (12), (17) și (18) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(11) Solicitantul/liderul de parteneriat transmite documentele solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termenul stabilit prin Ghidul solicitantului, calculat de la data primirii solicitării autorității de management/organismului intermediar, după caz. Prin excepție, acest termen poate fi prelungit o singură dată de către autoritatea de management/organismul intermediar în baza unei justificări fundamentate.

(12) Autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă la clarificări în termenul stabilit de autoritatea de management/organismul intermediar care nu poate depăși 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

.....

(17) În cazul apelurilor de proiecte cu termen limită de depunere, durata totală până la semnarea contractului de finanțare sau emiterea deciziei de finanțare nu poate depăși 180 zile calendaristice, calculate de la închiderea apelului de proiecte. În cazuri temeinic justificate, autoritatea de management are dreptul de a prelungi durata motivat, o singură dată, cu maximum 120 zile calendaristice, cu informarea solicitanților prin publicarea unui anunț pe pagina de internet a autorității de management.

(18) În cazul apelurilor de proiecte cu depunere continuă fără termen limită de depunere, durata totală până la semnarea contractului de finanțare sau emiterea deciziei de finanțare nu poate depăși 150 zile calendaristice calculate de la depunerea cererii de finanțare. În cazuri temeinic justificate, autoritatea de management are dreptul de a prelungi durata motivat, o singură dată, cu maximum 90 zile calendaristice, cu informarea solicitanților prin publicarea unui anunț pe pagina de internet a autorității de management.”

16. La articolul 12, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Comitetul de soluționare a contestațiilor, numit prin decizie a conducătorului autorității de management/organismului intermediar, după caz, soluționează contestația, prin decizie motivată, în termen de 30 zile calendaristice calculat de la data înregistrării acesteia la autoritatea de management/organismul intermediar, dată care nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data transmiterii contestației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Decizia de soluționare a contestației se comunică solicitantului/liderului de parteneriat, după caz, prin grija autorității de management/organismului intermediar, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, respectiv prin intermediul sistemului informatic MySMIS2014/SMIS2014+ în situația prevăzută la art. 3 alin. (10).”

17. La articolul 14, alineatele (9), (18), (19) și partea introductivă a alineatului (20) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(9) În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, monitorizează proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza, în funcție de specificul proiectului, un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare detaliate în procedurile operaționale ale autorității de management/organismului intermediar care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

.....

(18) În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă.

(19) Neîndeplinirea unui indicator de etapă nu are implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(20) Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul/decizia de finanțare, următoarele măsuri:”

18. La articolul 14, alineatele (11), (12) și (26) se abrogă.

19. La articolul 15, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) În situația în care modificările enumerate la alin. (3) lit. a) afectează criteriile sau condițiile de acordare a finanțării, atunci acestea se realizează prin notificare, cu aprobarea autorității de management, în condițiile alin. (7).”

20. La articolul 17, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite periodic, conform prevederilor Ghidului solicitantului și ale contractului/deciziei de finanțare, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management/organismul intermediar poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.”

21. La articolul 18, alineatul (2) se abrogă.

22. La articolul 18, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În situația în care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, au fost încheiate contracte de achiziții publice/achiziții sectoriale și/sau contracte de achiziție încheiate de către beneficiarii persoane fizice sau persoane juridice de drept privat care nu aplică legislația în domeniul achizițiilor publice/achizițiilor sectoriale, beneficiarii finanțărilor încheie acte adiționale la contractele de achiziție pentru a asigura implementarea prevederilor alin. (1).”

23. La articolul 32, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Autoritatea de management/Organismul intermediar poate asigura resursele necesare prin: angajarea de experți în afara organigramei în baza unor contracte individuale de muncă și/sau prin acorduri cadru sau contracte de servicii atribuite în

baza unei proceduri de achiziție publică și/sau prin alte modalități permise de lege care nu afectează descrierea sistemelor de management și control, pentru activitățile specifice de evaluare tehnică și financiară și selecție a proiectelor și, după caz, pentru activitățile de monitorizare, verificare, autorizare și plată de cheltuieli, precum și pentru alte categorii de activități justificate, cu aprobarea conducătorului instituției sau a ordonatorului de credite. Cheltuielile cu experții în afara organigramei sau cheltuielile aferente unor acorduri-cadru sau contracte de servicii sunt cheltuieli eligibile din fonduri externe nerambursabile în cadrul priorităților de asistență tehnică și al programului de asistență tehnică, dacă sunt realizate conform prevederilor legale în vigoare.”

24. La articolul 33, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Structurile de specialitate din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene cu rol de programare și coordonare sistem, coordonare SMIS și asistență gestionare programe regionale, consiliază autoritățile de management și elaborează ghiduri și metodologii în situația identificării unor aspecte cu caracter orizontal privind ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, aprobate prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene și publicate pe pagina de internet a instituției.”

25. La articolul 35, alineatul (4) se abrogă.

Art. II – Articolul 13³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 12 martie 2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13³ - Prin excepție de la prevederile art. 12 și 13, pentru perioada de programare 2021-2027, finanțarea activităților/lucrărilor de intervenție pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe se asigură integral din fondurile europene nerambursabile aferente Politicii de coeziune 2021-2027 și din alocații de la bugetul de stat și din bugetele locale, conform ratei de cofinanțare stabilite prin deciziile Comisiei Europene de aprobare a programelor, cu respectarea condițiilor stabilite prin documentele procedurale specifice implementării programelor și în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul programelor.”

PRIM MINISTRU

Ion - Marcel CIOLACU